

Klasa I As stacjonarna IX część zadań do samodzielnego wykonania z zakresu programu nauczania liceum ogólnokształcącego

Okres: 01.06.2020 – 06.06.2020

Podręcznik Wydawnictwa Stentor K. Mrowcewicz „Przeszłość to dziś” Literatura. Język. Kultura.

W miesiącu czerwcu będziemy kontynuować omawianie literatury oświecenia. Kolejny etap poznawania epoki to utwory reprezentujące tematykę patriotyczną. W zamieszczonych materiałach odnajdziecie krótką charakterystykę poezji legionowej. W podręczniku w części poświęconej epoce oświecenia w rozdziale „Czas rozumu” odnajdziecie tekst Ignacego Krasickiego *Hymn do miłości ojczyzny* i wskazówki do interpretacji. Proszę pisemnie odpowiedzieć na dwa z podanych pytań:

1. Jakie cechy Krasicki przypisuje ojczyźnie? W czym wyraża się jej wyjątkowość? Jakie środki stylistyczne stosuje, by podkreślić wartość miłości do ojczyzny?
2. Co daje obywatelowi miłość do ojczyzny? W jaki sposób ojczyzna kształtuje swoich obywateli? Jakiego znaczenia nabierają w tekście idea cierpienia oraz idea śmierci?
3. Zwróć uwagę na konstrukcję utworu. W jaki sposób poeta osiągnął wrażenie patosu?
4. Jaką rolę w wierszu odgrywają anafory?
5. Jak rozumiesz dwa ostatnie wersy wiersza? Do czego poeta nawołuje rodaków? Jaki rodzaj patriotyzmu zapowiada?

Życzę Wam dużo przyjemności w pracy z tekstami literackimi.

Gabriela Zając – nauczyciel języka polskiego

Poezja legionowa

Poezja legionowa rozwijała się na emigracji. Autorami byli emigranci polityczni, głównie legioniści. Legion polski wchodził w skład armii cesarza Napoleona, z którym wiązano nadzieje wyzwolenia Polski. Swoją twórczością poetycką wyróżnili się: Józef Wybicki, Cyprian Godebski.

Najwybitniejszym tekstem zaliczanym do poezji legionowej jest *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech*. Utwór powstał latem roku 1797, na Nizinie Padańskiej we włoskim miasteczku Reggio podczas formowania Legionów Polskich, w gorącej atmosferze rozbudzonych nadziei na odzyskanie niepodległości. Napisał go, na melodię starego mazurka ludowego, Józef Wybicki, przejęty widokiem wojsk polskich gotujących się do walki o wyzwolenie. 20 lipca 1797 roku odśpiewano tę pieśń publicznie po raz pierwszy. Było to na uroczystości na cześć Jana Henryka Dąbrowskiego – twórcy Legionów i przyjaciela Wybickiego. Drukiem ogłoszono tekst w Warszawie w roku 1806. 15 października 1926 roku Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podało obowiązujący do dziś tekst hymnu.

Znaczenie *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*

Najistotniejsze wartości utworu, popularność i szacunek, jaki zyskał, tkwią w nowym, pełnym nadziei rozumieniu uczuć patriotycznych i pojęcia narodowości. Pieśń powstała już w dobie niewoli, na obczyźnie, ale że wyraża wielkie nadzieje, budzi optymizm, nawołuje do walki. Pamiętajmy, że była śpiewana w podniosłych historycznie chwilach, np. w bitwie pod Stoczkiem czy Grochowem. Już w 1807 roku mieszkańcy Poznania witali nią wyzwalającego miasto generała Dąbrowskiego. Popularność utworu, nazywanego już od początku XIX wieku *Mazurkiem Dąbrowskiego* stale rosła. Było on hymnem bitewnym i narodowym powstania listopadowego, śpiewano go w czasie Wiosny Ludów (1848), podczas demonstracji patriotycznych w 1905 roku i w okopach I wojny światowej. Pieśń ta mówi zbolełemu narodowi, że niepodległość odebrana przemocą przez wrogów to jeszcze nie koniec narodu. Podkreśla siłę wspólnego działania i uczuć: „Jeszcze Polska nie umarła, kiedy my żyjemy”. Pieśń ta wzywa do wspólnej walki, projektuje powrót do ojczyzny, nawołuje do zgody i połączenia się z narodem w ojczyźnie, który czeka na swoje wojsko. Odwołuje się także do wzorców naszej historii, przypominając postacie, takie jak: Czarniecki, Dąbrowski, Kościuszko. Wyraża zatem wszystko, co patrioci stuleci czują i czego pragną dla swojej ojczyzny. Nic zatem dziwnego, że właśnie ta pieśń stała się hymnem Polski i najpopularniejszym wierszem naszej literatury.

W 1978 roku w Będominie na Kaszubach, gdzie urodził się Wybicki, otwarto Muzeum Hymnu Narodowego.